

WSZYSTKO O WOLONTARIACIE”

WOLONTARIUSZ - osoba pracująca ochotniczo i bez wynagrodzenia na zasadach określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

KTO MOŻE ZOSTAĆ WOLONTARIUSZEM?

Wolontariuszem może być każdy: lekarz, pielęgniarka, prawnik, gospodyni domowa, nauczyciel, krawcowa, stolarz, mechanik, a nawet uczeń. Każdy, kto chce bezinteresownie, bezpłatnie i dobrowolnie poświęcić trochę swojego wolnego czasu innym. Nieść pomoc wszędzie tam, gdzie jest ona potrzebna – nie tylko w sferze pomocy społecznej, ale w każdej innej dziedzinie życia społecznego.

Wolontariuszem może być ten, kto chce i jest w stanie świadomie działać na rzecz innych. Przy czym świadomość ta jest rozumiana jako dobry stan psychiczny, który umożliwia pozytywne działanie na rzecz własnego środowiska; z tej pracy wykluczane są bardzo małe dzieci. Należy także dodać, że nie każdy może działać w każdej organizacji, zależy to bowiem od potrzeb danego programu (profilu organizacji, zakresu działalności, potrzeb osoby indywidualnej) i możliwości wolontariusza. Współczesny wolontariusz to nie tylko towarzysz zabaw dla dzieci chorych czy niepełnosprawnych. Nie tylko opiekun i pomoc dla osoby chorej lub starszej - z czym często bywa utożsamiany. Wolontariusz obecny jest także w biurze, gdzie prowadzi korespondencję, umawia klientów, prowadzi z nimi rozmowy, udziela informacji, czy porad.

Praca wolontariusza nie jest łatwa. To trudny i odpowiedzialny rodzaj służby. Wymaga nie tylko bezinteresownego poświęcenia własnych sił, dla dobra drugiego człowieka, ale przede wszystkim wrażliwości, cierpliwości, a nade wszystko konsekwencji i umiejętności łączenia współczucia ze sprawnością działania.

JAK ZOSTAĆ WOLONTARIUSZEM?

Kandydat na wolontariusza powinien mieć przede wszystkim dobre chęci i trochę wolnego czasu. W Polsce działa tak wiele organizacji pozarządowych i instytucji administracji publicznej, że na pewno znajdziesz odpowiednie dla siebie miejsce. Również we Wrocławiu istnieje Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Dawstwa Szpiku (ul.Muchoborska 18 - budynek WPT).

Kandydat na wolontariusza powinien mieć przede wszystkim dobre chęci i trochę wolnego czasu. Jeśli chcesz zostać wolontariuszem nie musisz mieć doświadczenia, znać perfekcyjnie języka obcego ani obsługi komputera, nie musisz być w pełni fizycznie sprawny. W Polsce działa tak wiele organizacji pozarządowych i instytucji administracji publicznej, że na pewno znajdziesz miejsce odpowiednie dla siebie. Zanim wybierzesz jakąś organizację zastanów się co Cię interesuje. Robiąc coś, co uważasz za ciekawe będziesz zadowolony z pracy i wydajniejszy. Będziesz mógł rozwinąć swoje zainteresowania. Powinieneś się także zastanowić w jakiej dziedzinie twoja wiedza i umiejętności mogą być wykorzystane przez organizację, do której chcesz się zgłosić. Może twoje pomysły wniosą coś nowego do jej funkcjonowania.

Jest wiele ścieżek zostania wolontariuszem. Powinieneś zdecydować czy chcesz zostać ochotnikiem w organizacji pozarządowej czy w administracji publicznej, w Polsce czy za granicą... a potem wybrać się do Biura Stowarzyszenia Na rzecz Rozwoju Dawstwa Szpiku . Znajdziesz tam szczegółowe informacje na temat rekrutacji wolontariuszy.

JAK SZUKAĆ MIEJSCA PRACY?

Niezastąpionym źródłem informacji jest także internet, a szczególnie takie strony jak www.ngo.pl - portal organizacji pozarządowych.

Katalog prac, które mogą wykonywać wolontariusze jest praktycznie niekończący się. Poniżej kilka wybranych przykładów:

- pomoc pacjentom ,rodzicom w terapii,
- pomoc w rehabilitacji dziecka,
- czytanie gazet i książek osobom niewidomym,
- udział w kampaniach społecznych, np. organizacji ekologicznych, organizacji zajmujących się prawami człowieka: zbieranie podpisów pod petycjami, przygotowywanie materiałów informacyjnych itp.,
- przygotowanie strony internetowej lub bazy danych klientów organizacji/instytucji,
- organizowanie czasu wolnego dla osób starszych w domach pomocy społecznej,
- udział w jednorazowych akcjach charytatywnych, festynach, zawodach sportowych,
- udzielanie porad prawnych lub psychologicznych,
- organizowanie czasu wolnego dla dzieci w szpitalach.

NA JAKICH ZASADACH STOWARZYSZENIE WSPÓŁPRACUJE Z WOLONTARIUSZEM?

STOWARZYSZENIE podobnie jak w przypadku pracowników etatowych, stosują wobec wolontariuszy okres próbny. Jeśli organizacja chce z nami współpracować dłużej niż miesiąc, musi zawrzeć z nami porozumienie na piśmie. O prawach i obowiązkach wolontariusza przeczytasz w dalszej części. Warto poznać cele organizacji, w której chcemy pomagać, ponieważ może się okazać, że są one sprzeczne z naszym systemem wartości.

Warto pamiętać, że wolontariat jest dobrowolną działalnością i nikt nas nie może zmusić do żadnej pracy. Jeśli proponowane zajęcie nam nie odpowiada, powinniśmy z niego zrezygnować i szukać nowego miejsca. Oczywiście należy uważnie przeczytać porozumienie, które zawieracie, ponieważ są w nim określone zasady wypowiedzenia porozumienia.

GDZIE WOLONTARIUSZOM PRACOWAĆ NIE WOLNO?

Zgodnie z ustawą o wolontariacie, wolontariusze nie mogą być zatrudnieni w podmiotach gospodarczych (spółki) oraz uczestniczyć w prowadzonej przez podmioty publiczne działalności gospodarczej (np. gospodarstwach pomocniczych ministerstw, w drukarni urzędu miasta, która jest prowadzona w formie działalności gospodarczej.).

Ustawa nie reguluje zasad pracy na rzecz osób indywidualnych. Pomagać można, oczywiście, w każdej sytuacji, jednak zgodnie z ustawą osoba taka nie jest nazywana wolontariuszem. Aby skorzystać z dobrodziejstw ww. ustawy należy świadczyć pomoc osobom indywidualnym za pośrednictwem organizacji/instytucji, np. stowarzyszenia na rzecz dzieci z zespołem Downa, ośrodka pomocy społecznej, centrów wolontariatu.

JAKIE KWALIFIKACJE POWINIEN POSIADAĆ WOLONTARIUSZ?

Art. 43 Ustawy mówi, że „*Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów.*”

Obowiązek posiadania odpowiednich kwalifikacji tj. wiedzy, doświadczenia oraz spełniania odpowiednich wymagań np. badania lekarskie, wiek, płeć jest istotny w bardzo szczególnych przypadkach. Do takich należy praca w charakterze wolontariusza wykonującego specjalistyczne zadania. Np. Fundacja Lekarze bez Granic angażuje lekarzy – wolontariuszy. Ci ludzie muszą mieć wiedzę medyczną, muszą udokumentować odpowiedni stan zdrowia, znajomość języków obcych. Tylko takich wolontariuszy organizacja może wysłać z misją do regionów gdzie niosą pomoc medyczną. W tejże samej organizacji mogą pracować wolontariusze, którzy ww. kwalifikacji nie posiadają. Mogą wykonywać prace administracyjne w biurze organizacji, prowadzić serwis internetowy – do tego typu prac nie potrzeba ukończonych studiów medycznych ani żelaznego zdrowia. Tak więc o tym czy można być wolontariuszem w danym miejscu/placówce nie świadczy charakter placówki (z zastrzeżeniem art. 42 ust. 1, 2, 3) uprawnionej do korzystania ze świadczeń wolontariuszy a jedynie rodzaj zajęcia, które będzie wykonywane na zasadzie wolontariatu.

KARTA WOLONTARIUSZA -jest zbiorem praw i obowiązków ochotnika oraz zasad, jakich powinny przestrzegać organizacje bazujące na aktywności społecznej wolontariuszy. Dokument ten nie ma mocy obowiązującej, ale zawiera sedno współczesnego wolontariatu. Jest to materiał, który udostępniła amerykańska organizacja Points of Light Centrum Wolontariatu w Warszawie w 1993 roku, tzn. na początku realizacji tego programu:

WOLONTARIAT JEST SZANSĄ DLA KAŻDEGO NIEZALEŻNIE OD PŁCI, RASY, NARODOWOŚCI, WYZNANIA, PRZEKONAŃ POLITYCZNYCH, WIEKU CZY STANU ZDROWIA, KAŻDY MA PRAWO BYĆ WOLONTARIUSZEM. WOLONTARIAT DAJE SZANSĘ WYKORZYSTANIA WŁASNYCH UMIEJĘTNOŚCI I DOŚWIADCZEŃ, ROZWINIĘCIA ZAINTERESOWAŃ, ZDOBYCIA DOŚWIADCZENIA W NOWYCH DZIEDZINACH, WYWARCIA WPŁYWU NA ZMIANY SPOŁECZNE I MOŻLIWOŚĆ ZAANGAŻOWANIA SIĘ.

Wolontariusz powinien:

1. mieć jasno określony zakres obowiązków,
2. zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności związanej ze swoją działalnością,
3. wiedzieć, przed kim jest odpowiedzialny za wykonanie swoich zadań i mieć regularny kontakt z tą osobą,
4. mieć zapewniony udział w tworzeniu programu, w którym uczestniczy, co umożliwi mu realizację własnych potrzeb i zainteresowań,
5. być chronionym przed jakimkolwiek ryzykiem związanym z wykonywaniem powierzonych mu zadań,
6. być objęty ubezpieczeniem od odpowiedzialności,
7. mieć satysfakcję z własnej aktywności,
8. przestrzegać kodeksu etycznego związanego z realizowaniem powierzonych mu zadań.

Organizacje zatrudniające wolontariuszy powinny:

1. uznawać prawa wolontariusza i zapewnić ich respektowanie,
2. dbać o to, aby aktywność wolontariusza i praca pracownika płatnego miała charakter wzajemnie uzupełniający się,
3. rozszerzać, dzięki aktywności wolontariuszy, zakres oferowanych usług,
4. nie powierzać wolontariuszowi zadań, które realizował uprzednio zatrudniony pracownik płatny,
5. informować wolontariusza o jego prawach i obowiązkach,
6. ponosić koszty finansowe związane z aktywnością społeczną wolontariuszy; dbać o interesy wolontariusza i nie wywierać na niego presji moralnej, skłaniającej do wykonywania zadań pozostających w konflikcie z jego przekonaniami.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

Z doświadczenia wynika, że podpisanie deklaracji przestrzegania kodeksu etycznego, związanego z pełnieniem określonej roli, jest uzasadnione, jeżeli wolontariusze utożsamiają się z wartościami organizacji lub instytucji, to najbardziej wiążącą formą współdziałania jest ustalenie kodeksu etycznego wolontariusza.

Sprowadza się on do następujących zasad:

Wolontariusz powinien:

Być pewnym-zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

Być przekonanym-nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

Być lojalnym-zgłaszaj sugestie, nie "uderzaj" w innych.

Przestrzegać zasad-nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

Mówić otwarcie-pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problemy.

Chętnie się uczyć-rozszerzaj swoją wiedzę.

Stale się rozwijać-staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą-będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

Być osobą, na której można polegać-praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić.

Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

Działać w zespole-znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

Na podstawie wyżej podanych zasad postępowania można stworzyć kodeks etyczny wynikający z konkretnego programu, ale zawsze trzeba pamiętać, żeby zbyt nie formalizować współpracy, bo to może spowodować zniechęcenie potencjalnych wolontariuszy.

PRAWA WOLONTARIUSZA

1. Wolontariusz ma prawo do zawarcia porozumienia z podmiotem, na rzecz którego wykonuje świadczenia. Jeśli pracuje krócej niż 30 dni, porozumienie może być ustne (natomiast na życzenie wolontariusza może być sporządzone na piśmie), natomiast powyżej 30 dni musi być zawarte na piśmie.
2. Korzystający ze świadczeń wolontariusza na jego prośbę musi wydać pisemne zaświadczenie o wykonywanej pracy i jej zakresie oraz opinię na temat jego wykonania.
3. Każdy wolontariusz, niezależnie od posiadanego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), ma prawo do ubezpieczenia w tym zakresie. Jeśli jego świadczenie trwa nie dłużej niż 30 dni, ubezpieczenie NNW opłaca korzystający. Podobnie w przypadku zawarcia porozumienia na czas nieokreślony - korzystający wykupuje polisę NNW na pierwszych 30 dni. W przypadku porozumienia na czas określony powyżej 30 dni obowiązek wynikający z tego ubezpieczenia przejmuje na siebie państwo. Zgodnie z ustawą o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, wolontariusz ma prawo do takich samych świadczeń jak pracownik etatowy, łącznie z rentą wypadkową. Wpłatę świadczeń dokonuje Zakład

Ubezpieczeń Społecznych po przedstawieniu przez poszkodowanego wniosku wraz z dokumentacją dotyczącą wypadku.

4. Wolontariusz ma prawo do zwrotu kosztów podróży i delegacji służbowych na takich samych zasadach jak pracownicy etatowi. Ustawa daje jednak wolontariuszowi prawo zwolnienia organizacji z obowiązku zwrotu ww. kosztów. Zwolnienie to musi zostać sporządzone na piśmie.

5. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym

z wykonywanym świadczeniem.

6. Wolontariusz powinien być informowany o swoich prawach i obowiązkach.

7. W przypadku wydelegowania wolontariusza za granicę przysługuje mu prawo do odpowiednich świadczeń i pokrycia innych kosztów, chyba że umowy międzynarodowe wprowadzałyby inne zasady (art. 48).

Ustawa "otwiera" także inne możliwości dla wolontariuszy. Ich realizacja jednak zależy wyłącznie od dobrej woli instytucji korzystającej ze świadczeń ochotnik. Wśród nich można wymienić:

1. możliwość opłacenia ubezpieczenia zdrowotnego, ale tylko w przypadku, gdy wolontariusz z żadnego innego tytułu nie ma prawa do świadczeń zdrowotnych (art. 46 pkt 1),

2. organizacja może zwrócić wolontariuszowi, inne niż delegacja służbowa, koszty poniesione w związku z wykonywanym świadczeniem (art. 45 pkt 2),

3. organizacja może pokrywać koszty szkoleń wolontariuszy związane z rodzajem świadczeń opisanych w porozumieniu (art. 45 pkt 3).

OBOWIĄZKI WOLONTARIUSZA

Ustawa nie nakłada na wolontariusza szczególnych obowiązków. Jedynie w art 43 jest mowa o tym, że "wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń", jeżeli konieczność takich wymagań wynika z innych przepisów. Wolontariusz, który przychodzi do szpitala i organizuje dzieciom czas wolny, nie jest więc zobowiązany do posiadania specjalnych kwalifikacji. Jeśli natomiast przychodzi do szpitala i wykonuje czynności medyczne (np. zastrzyki, zmiana opatrunków), wtedy powinien posiadać kwalifikacje zgodne z przepisami dotyczącymi opieki zdrowotnej

JAKI SĄ OBOWIĄZKI ORGANIZACJI/INSTYTUCJI?

1. Organizacja musi zawrzeć z wolontariuszem porozumienie. Warto pamiętać, że porozumienie to ma charakter umowy cywilnoprawnej, a świadczenie wolontariusza nie jest świadczeniem pracy, a świadczeniem odpowiadającym świadczeniu pracy - w ustawie nie użyto słowa *praca*, ale słowo *świadczenie*. W zakresie spraw nieuregulowanych w ustawie, obowiązują przepisy Kodeksu cywilnego.

2. Korzystający ze świadczeń wolontariusza, na jego prośbę musi wydać pisemne zaświadczenie o wykonywanym świadczeniu i jego zakresie oraz opinię na temat jego wykonania. (art. 44)

3. Jeśli świadczenie wolontariusza trwa krócej niż 30 dni, ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW) opłaca korzystający. Podobnie w przypadku zawarcia porozumienia na czas nieokreślony - korzystający wykupuje polisę NNW na pierwszych 30 dni. Ubezpieczenie to należy wykupić na wolnym rynku, bez względu na to, czy dany wolontariusz ma już taką polisę.

W przypadku porozumienia na czas określony powyżej 30 dni obowiązek wynikający z tego ubezpieczenia przejmuje na siebie państwo. Organizacja nie ponosi żadnych kosztów. Zgodnie z ustawą o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, wolontariusz ma prawo do takich samych świadczeń jak pracownik etatowy, łącznie z rentą wypadkową. Wypłatę świadczeń dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych po przedstawieniu przez poszkodowanego wniosku wraz z dokumentacją dotyczącą wypadku. (art. 46)

4. Instytucja powinna zwrócić wolontariuszowi koszty podróży i delegacji służbowych na takich samych zasadach jak pracownikom etatowym. Ustawa daje jednak wolontariuszowi prawo zwolnienia organizacji z obowiązku zwrotu ww. kosztów. Zwolnienie to musi zostać sporządzone na piśmie. (art. 45 pkt 1.3 i 4)

5. Korzystający ma obowiązek poinformowania wolontariusza o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanym świadczeniem oraz musi mu zapewnić warunki wykonywania świadczenia zgodnie z przepisami bhp, np. należy mu zapewnić odzież ochronną (art. 45 pkt 1.1 i 1.2)

6. Organizacja jest zobowiązana do informowania ochotnika o jego prawach i obowiązkach. Ustawa nie określa formy przekazywania tych informacji. Z pewnością warto, aby informacje o prawach i obowiązkach wolontariuszy były wywieszane w dostępnym miejscu. (art. 47)

Ustawa umożliwia organizacji finansowanie innych kosztów dotyczących wolontariuszy, jednak jest to

dobrowolny wybór danej organizacji. Wśród tych kosztów można wymienić:

1. opłacenie ubezpieczenia zdrowotnego, ale tylko w przypadku, gdy wolontariusz z żadnego innego tytułu nie ma prawa do świadczeń zdrowotnych. (art. 46 pkt 1),
2. zwrot wolontariuszowi, innych niż delegacja służbowa, kosztów poniesionych w związku z wykonywanym świadczeniem. (art. 45 pkt 2),
3. koszty szkoleń wolontariuszy związane z rodzajem świadczeń opisanych w porozumieniu. art. 45 pkt 3).

O CZYM JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ?

Ustawa w art 43 mówi, że "wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń", jeżeli konieczność takich wymagań wynika z innych przepisów. W zależności od tego, jaką działalność prowadzi instytucja i jakiego rodzaju świadczenia wykonują wolontariusze, będą miały zastosowanie różne przepisy np. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej dotyczącego pracy wolontariuszy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych albo ustawa o zakładach opieki zdrowotnej.

Art 49 ustawy mówi, że koszty poniesione w związku z korzystaniem ze świadczeń wolontariuszy stanowią koszty działalności statutowej (w przypadku organizacji pozarządowych) albo koszty korzystających (w przypadku instytucji publicznych).

Art. 50 wskazuje, że wartość świadczenia wolontariusza nie może być traktowana jako forma darowizny (w rozumieniu kodeksu cywilnego i ustawy o podatku dochodowym) na rzecz instytucji/organizacji.

POROZUMIENIE O WYKONYWANIU ŚWIADCZEŃ WOLONTARYSTYCZNYCH

Formalnym dokumentem mówiącym o nawiązaniu współpracy wolontarystycznej jest porozumienie. Ustawa nie określa jednolitego wzoru porozumienia między wolontariuszem a organizacją/instytucją korzystającą z jego świadczenia. W art. 44 określono elementy, których nie można pominąć w umowie z ochotnikiem. Należą do nich: 1.zakres świadczenia, 2.czas wykonywania, 3.sposób wykonania, 4.postanowienie o możliwości jego rozwiązania. Innych zapisów porozumienia nie określono. O formie porozumienia decyduje okres, na jaki zostało ono zawarte. Jeżeli umowa trwa nie dłużej niż 30 dni nie trzeba sporządzać jej na piśmie. Jednak na wniosek wolontariusza możliwe jest wystawienie takiej umowy. Oprócz tego każdy wolontariusz musi być objęty ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków. Natomiast Korzystający nie zapewnia wolontariuszowi ubezpieczenia zdrowotnego. Wolontariuszowi przysługuje również prawo do zwrotu kosztów podróży służbowych i diet. Po zakończeniu pracy wolontariusz nie musi otrzymywać żadnych dokumentów potwierdzających jego działalność wolontarystyczną. Może natomiast w każdym czasie domagać się wydania pisemnego zaświadczenia o wykonaniu świadczeń wolontarystycznych. Zaświadczenie to na wniosek wolontariusza zawierać będzie informacje o zakresie wykonywanych przez wolontariusza świadczeniach.

CZY WARTO ZOSTAĆ WOLONTARIUSZEM?

Oczywiście, że warto!

Dzięki wolontariatowi ludzie wzajemnie sobie pomagają, poznają się i uczą nowych rzeczy, równocześnie rozwijając społeczeństwo obywatelskie. Każdy ma coś do zaoferowania innym. W ramach wolontariatu ludzie oferują swój wolny czas, wiedzę i umiejętności innym ludziom i instytucjom nie pobierając za to pensji. Wolontariusz zyskuje w zamian wdzięczność, satysfakcję, nowe znajomości i doświadczenie.

Wolontariat jest szczególnie dobrą formą zdobycia doświadczenia zawodowego przez studentów i absolwentów. Będąc wolontariuszem zdobędziesz umiejętność współpracy w grupie, poznasz swoje mocne i słabe strony, rozwiniesz wiedzę zdobytą w szkole i zdobędziesz praktyczne umiejętności.

Może będzie to pierwsza poważna praca w twoim życiu, jeśli tak, to będziesz mieć okazję do przyjęcia na siebie określonych zobowiązań, z których zostaniesz później rozliczony, zdobywając cenne informacje zwrotne - np. nad czym powinieneś bardziej popracować, co jest najważniejsze w wykonywaniu danego zadania. Jest to więc świetny trening przed podjęciem pracy zarobkowej. Będziesz mógł zaoferować potencjalnemu pracodawcy swoje doświadczenie i pokazać, że praca to dla Ciebie to coś więcej niż źródło pieniędzy.

Jeśli organizacja lub instytucja, w której odbywasz praktyki będzie zadowolona z wypełniania przez Ciebie obowiązków, być może zaproponuje Ci podjęcie stałej pracy, albo weźmie pod uwagę twoje doświadczenie w przyszłości, w trakcie rekrutacji.

Jeśli podejmiesz się zadań wolontariusza w organizacji pozarządowej najważniejsza okaże się pewnie dla Ciebie satysfakcja z pomagania innym. Może w przyszłości wolontariat stanie się dla Ciebie formą spędzania wolnego czasu i odpoczynku od pracy zawodowej?

